

بررسی گیاهان دارویی توصیه شده بر درمان بیماری دیابت در طب سنتیسید عبدالمجید قاضی زاده هاشمی^۱، علی قادری^۲

۱-عضو انجمن گیاهان دارویی ایران

۲-مدرس گروه گیاهان دارویی دانشکده کشاورزی نیشابور

چکیده

طب گیاهی بخش وسیعی از طب بومی و سنتی هر منطقه از دنیا را شامل می شود و محور اصلی درمان های طبیعی است. مصرف داروهای گیاهی در درمان بیماری های مختلف از جمله دیابت در بسیاری از جوامع مرسوم است. در صورتی که گونه های گیاهان دارویی به درستی در جامعه معرفی گردند ضمن جلوگیری از مصرف بی رویه داروهای شیمیایی و عوارض ناشی از آن می تواند در سلامتی افراد و اقتصاد فرد و جامعه تاثیر بسزایی داشته باشد. در این تحقیق ابتدا گیاهان دارویی مورد استفاده در درمان دیابت با استفاده از مطالعات کتابخانه ای و پایگاه های اینترنتی استخراج شد و سپس برخی از اختصاصات این گونه گیاهان از جمله تیره ترکیبات شیمیایی اندام مورد استفاده و انتشار آنها مورد بررسی قرار گرفت طبق نتایج بدست استفاده از گیاهان دارویی می تواند نقطه عطفی در طب نوین و درمان بسیاری از بیماری ها باشد و جا دارد در کشور ما نیز استفاده هر چه بیشتر از داروهای گیاهی در سرلوحه برنامه های نظام بهداشت و سلامت قرار گیرد. دیابت از جمله بیماری های مزمن است که به دلیل کمبود یا کاهش عملکرد انسولین موجب افزایش میزان قند خون و اختلالات متابولسمی بدن می شود. مشاهدات اپیدمیولوژی گواه آن است که با تغییر فرهنگ مصرف رژیم غذایی و روش زندگی از سنتی به صنعتی میزان شیوع بیماری دیابت افزایش یافته است. رعایت رژیم غذایی و درمان های جایگزین علاوه بر کاهش هزینه درمان در بسیاری از موارد موجب پیشگیری و بهبودی دیابت نوع دوم و در بعضی موارد بهبودی رضایت بخش برای بیماران دیابتی نوع اول می شود. هم اکنون داروهای متعددی جهت کاهش میزان قند خون بالا ارایه شده است ولی به دلیل عدم بهبودی کامل این بیماری با مصرف داروهای موجود، تمایل به استفاده از درمان های جایگزین و سنتی افزایش یافته است. در این میان نقش گیاهان دارویی با خواص کاهش دهنده قند خون در درمان بیماران دیابتی را نمی توان نادیده گرفت. مصرف گیاهان دارویی توسط بیماران دیابتی حتی در کشورهای غربی به طور گسترده ای عمومیت یافته است. مصرف گیاهان دارویی به خصوص زمانی که درمان های رایج قادر به کنترل بیماری نیستند و بیمار نیاز به تجویز انسولین دارد چشمگیر می باشد. با توجه به مخالفت اکثر پزشکان با مصرف گیاهان دارویی، بیماران بدون اطلاع پزشک معالج آن را مصرف می نمایند، که منجر به تداخلات دارویی و همچنین عدم تسلط پزشک در کنترل قند خون بیمار می شود. گیاهان دارویی و مشتقات آنها که از دیرباز در درمان دیابت مطرح بوده اند از نظر بالینی دارای عوارض جانبی کمتری هستند لذا در این پژوهش بر آن شدیم تا مهمترین گیاهان دارویی موثر در بهبود بیماری دیابت را مورد بررسی قرار دهیم.

واژگان کلیدی: گیاهان دارویی، دیابت، درمان